

Čuda velika, da še se za mežnarsko službo ne trga. Pri tolikih skrbih tedaj ni nemogoče, da mu hočejo v Kamei šolo prodati. Od leta 1874. 1. maja še obresti v žepu nosi, akoravno so druge srenje njemu že izplačale. Zelo ga obžalujemo, da je pri groznih skrbih pozabil mariborski branilnici 400 gold. odrajtati, ktere bo moral, menda sam plačati. Drugače se nam šola proda.

Od sv. Martina pod Mariborom. (Vreme — sv. leto — učiteljeva plača). „Sveto leto slabo leto“ velja pri ljudstvu. Res huda zima je bila, vendar nam do zdaj ni močno škodovalo. Pri nas ni več snega, ljudje že veselo delajo, po njivah in vinogradih se vse lepo kaže. Zdaj ljudje posvetno delo opravljajo, prihodnji mesec pa bomo začeli duhovno delo, namreč svetoletne procesije obhajati. Namenjene so bile za ščacije cerkve v Vurbergu in pri sv. Barbari. Da nam pa liberaluhi nič ne bodo mogli oponašati zavolj prelomljenja šolskih postav i. t. d. bomo doma ostali. Ni kmalu večje sreče za kako duhovnijo od svetega leta, ki je res čas posebne milosti za vsakega človeka. O tem času gospod Bog s prav posebno očetovsko ljubeznijo na vrata človeškega srca trka in ga h pokori vabi, da bi ojstri in žalostni osodi sodnega dneva všli.

2. aprila je bila šolska seja, v kateri je razun č. g. župnika tudi šolski nadzornik g. Robič nazoč bil: dovolilo se je poboljšanje plačila mlademu, pa pridnemu g. podučitelju. — Pretečeni mesec se je na meji naše fare v Dravi našlo truplo neznanega vtopljenega človeka.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar so zdaj na potovanji. Na dan 2. aprila prišli so, spremljani od 2 bratov, nadvojvodov Karola in Ludovika, v Trst, kder so bili navdušeno sprejeti. Mnogo ljudi se Njim je prišlo poklanjat. Tudi slovensko-politično društvo: Edinost, bilo je sprejeto. Drugi dan so ogledali cesar mesto, vojaške naprave, ladisce in ladije in so se vdeležili slovesnosti pri razgrinjanji lepega spomenika, kateri se je bil Njih nesrečnemu bratu Maksimilijanu, bivšemu in naposled ustreljenemu mehikanskemu cesarju, postavil. Sledeči dan 5. aprila so se cesar odpeljali v Gorico, kder so Njih jako sijajno sprejeli. V pondeljek jutru 4. aprila dospeli so v Benetke. Tukaj Njih je pričakoval laški kralj Viktor Emanuel s svojim sinom kraljevičem Humbertom. Svet o pomenu tega cesarjevega obiskovanja pri laškem kralju mnogo govori in različno sodi. Prusaki pravijo, da se bo pri tej priliki naš minister Andrassy pogovoril z laškimi ministri, kako bi željam Bismarka ustregli in s papežem še bolj ostro postopali. Upamo, da naš svitli cesar temu ne bodo privolili.

Deželni zbori so pri nas v torek začeli zopet zborovati. Čudno je pa to, da vlada ni no-

benih takih predlogov zborom nasvetovali, ki zadevajo najbolj potrebne reči n. pr. preuredbo srenjske postave, okrajnih zastopov in boljše razstavljenje cesarskih gospodsk. Večidel manj znameniti predlogi so se storili. Našemu štajerskemu zboru so ministri nasvetovali: 1. kako bi se dala za mariborska dekleta napraviti mestjanska šola, 2. postavo, po kateri bi se izterjalo iz srenj in okrajev to, kar so štajerskemu deželnemu fondu dolžni 3. postavo zoper zajce ali prav za prav zoper lovske najemnike, ker bodo morali plačevati, kar bodo zajci škode naredili, 4. postava za povzdigo živinoreje. Potem takem naši deželni zbori skoraj druga niso, kakor precej veliki okrajni zastopi (Bezirksvertretung).

Štajerski deželni zbor se je 6. t.j.m. začel s sveto mešo, katero so služili naš Milostljivi knez in škof mariborski. Čudno se nam zdi, da je predsednik dr. Blagotinšek Kaisersfeld pri otvorenji prve seje svitlega cesarja omenil rekoč: „naj živi cesar, ki zdaj po svojem potovanji na Laško kaže, da se ne boji za blagor dežele in zavolj miru, osebnih žrtvanj, (ker je namreč nam vselej sovražnega Laha obiskal). Te besede kažejo, da se visoki gospodje bojijo ali nadjajo vojske.

O bivšemu ministru Beustu so se izvedele neki take umazanosti, da ga namislijo iz cesarske službe popolnem izpahnoti.

Na Kranjskem so Slovenci zmagali in volili g. Grasselli-ja za poslanca na mesto umrlega dr. Koste; to pa le, ker so bili — složni. Pač resnično je, da sloga jači in nesloga tlači.

Madžarski državni zbor zdaj jako urno in hitro dela. Vse postave, ki njih jo bivši finančni minister Gyczy nasvetoval, se sprejemajo z malimi preuredbami. Po tem takem bodo Madžari mnogo več dače plačevali, kakor dozdej.

Vnanje države. Pruse shod našega cesarja z laškim kraljem hudo v oči bode. Ker Bismark cesarjeviča pruskega ni zamogel pregovoriti na pot v Benetke, zato je svojemu poslancu v Rimu ukazal, da je moral iti tje opazovat in vohat, kaj se bo de godilo. Neka pruska novina celo govori, da se bodejo zdaj Avstrija, Laška in Francoska zvezale, in potem Prusom nekoliko — zobe pokazale.

Na Francoskem rogovilijo privrženci Napoleonove rodbine čem dalje, tem drzneje. Zato že nekateri prerokujejo, da ne bode preteklo veliko časa in Francozi dobijo novega cesarja, mladega Napoleona IV.

V Španiji so Karlisti srečno premagali spletakarje, katere njim je delal stari in slavni njihov general Cabrera, ki pa je poslednji čas odpadel in kralja Karla VII. namenil izdati. Malo privržencev je pridobil in ničesar ni opravil, pač pa svojo slavo in čast z izdajstvom oskrunil. Zdaj utegne pravična reč Karla VII. kmalu zmagati.

V velikem mestu Buenos-Ayres v južni Ameriki, katero steje 180,000 prebivalcev, večji-

del evropskih frajmaurerskih tujcev, je 30.000 glav močna drhal napadla nadškófovo poslopje, in kloštre, zlasti jezuitske, razdjala in mnogo duhovnikov umorila. Ostali so pobegnoli. Frajmavrerje vodi po celem svetu en duh (hudobni) do sovraštva zoper Kristusa in njegovo Cerkvo. To je pomislila vredno!

Za poduk in kratek čas.

Zakaj ne obhajamo velikonoči (vuzma) vselej eden in tisti dan?

J. M. St. Nekateri cerkveni prazniki se obhajajo vsako leto tisti dan. Na primer božič je vselej 25. decembra. Drugi prazniki so pa pregibni n. pr. križevó, duhovó ali biškošte. Letos obhajamo ta poslednja 2 praznika precej rano. Zakaj? Zato, ker je bila velikanoč rano nastavljena. Po velikinoči se ravnaajo drugi pregibni prazniki. Zakaj pa velikonoč ne praznujemo vsako leto ob enem in tistem dnevu, to prašanje hočemo tukaj kratko pojasniti?

Prvi so velikonoč obhajali Judi. Bog jim je po Mozesu ukazal, vsako leto prazniški in hvaležno ponavljati spomin na veliko milost, po kateri se je izraelskim prvorojencem v Egiptu prižaneslo in vse ljudstvo otelo egipčanske sužnosti. Praša se zdaj najprvle, kedar so Judi obhajali velikonoč? Tukaj imamo pred vsem vedeti, da je pri Judih leto tudi šteló 12 mesencev. Vendar njih mesenci bili so nekoliko krajši od naših. Računili so namreč svoje mesence od mlaja do mlaja. Toda mesene ne potrebuje od mlaja do mlaja 30 ali 31 dni. On obhodi svojo pot okoli zemlje in okoli svoje lastne osi ter stori zaporedom: mlaj, prvi krajec, šip in poslednji krajec, že v 27 dnevih, 7 urah in 43 minutah. Tedaj judovski mesenci bili so mnogo krajši od naših mesencev, ki štejejo po 30—31 dni. Na dalje Judi svojega leta niso začeli z januarjem, kakor mi, ampak z mesencem, ki so mu pravili: nizana. Ta mesenc obsega prilično drugo polovico našega marca in prvo aprila. Zdaj pa je Judom bilo ukazano po Mozesovi postavi, velikonoč obhajati 14. dan nizana. Na ta dan so jedli velikonočno jagnje. Iz tega pa sledi 1. da je 14. dan nizana bil vselej lunin šip; kajti 1. dan nizana bil je mlaj. 2. da 14. nizan ni zamogel vsako leto biti eden in tisti dan v tednu. Kristus je s svojimi učenci velikonočno jagnje jedel 14. nizana in pri tej priliki postavil sv. Rešnje Telo. Takrat je bil 14. nizan v četrtek. Tedaj je Gospod 15. nizana in sicer v petek na križu umrl in 17. nizana v nedeljo od mrtvih vstal. Mimogredé omenimo, da zavolj šipa ni misliti, da bi solnce pri smrti Zveličarjevi bilo otemnelo na naturni način. Kajti solnce ne mrkne nikoli ob luninem šipu, ampak vselej v mlaju. Otemnenje solnce pri smrti Sina božjega bilo je — pravi čudež.

Občni cerkveni zbor v mestu Niceji l. 325. je Kristjanom prepovedal, velikonoč z Judi vred obhajati 14. nizana, ampak ukazal njim je, vuzem praznovati sledečo nedeljo. To velja še današnji čas. No, in katera nedelja je to? Vselej prva nedelja ob luninem šipu po 21. marcu ali spomladanskem enakonočišču, (t. j. kedar sta noč in dan enako dolga). Letos je prvi šip po 21. marcu bil že 22. marca. Zato smo imeli prvo nedeljo ob prvem šipu po enakonočišču: 28. marca letos veliko noč.

Je li mogoče velikonoč nastaviti še bolj rano, kakor letos? Da, to je mogoče. Leta 1913. bo velikanoč 23. marca. Mislimo si, da je letos 22. dan marca v soboto. Po tem takem bi bili imeli že 23. marca velikonoč. Kedar se pa nastavi velikanoč najbolj pozno? Takrat, kedar je 21. marca lunin šip in ob enem tudi nedelja. Ta nedelja se nikoli ne vzame za velikonoč. Marveč temu sledeči šip in njegova nedelja velja za velikonoč. Tukaj je zdaj mogoče, da je lunin šip še komaj 18. aprila; in če je na dan 18. aprila nedelja, potem ni ta, ampak prihodna: velikonočna nedelja, t. j. na dan sv. Marka 25. aprila. Kaj takega se le malokedaj zgodi. Zato je nastal latinski pregovor: quando Marcus Pascha dabit, Totus mundus vae clamabit, t. j. kedar svet Marko vuzem daja; Ves svet gorjé navdaja. Tako bo leta 1886.

Pred 23. marcem in za 25. aprilom ni in ne more nikoli biti velikanoč. Prilično utegnemo še večkrat spregovoriti o krščanski pratiki! *)

Luč krščanstva pri panonskih Slovencih.

(Spisal Jak. Gomilšak.)

IV.

Po Privinovi smrti prevzame vladarstvo pokojnega enako pobožen, moder in pogumen sin Kocel. Pospeševal je razvitek krščanstva v deželi, kakor on; olepšal in postavil je mnogo hiš božjih. Glasovita med temi postala je poznej cerkva sv. Mihaela v Vešprimu, kjer je dandanes škofovska stolica. Tudi k njemu dohajal je Luipramov naslednik v vladikovini solnograški: Adalvin. Leta 865. praznoval je sveti božič v Salavaru, (imenovanem tudi Blatnem gradu) vpricho velikega števila duhovenstva in ljudstva. Tudi je pridigoval, birmoval in posvetil po deželi nekatere cerkve.

Vse, kar je bilo pripovedovano dozdej o pokristjanjenju Slovencev, kaže nam, da so si nabrali nadškofje solnograški v tem težkem in imenitnem delu in prizadetju veliko zaslug, in da so tedaj to dobo omenjene panonske pokrajine po vsej pravici spadale, kakor je cesar Karol Veliki bil odločil, pod solnograško duhovno oblast. Toda te razmere dobile so sčasoma marsikaj neugodnih nasledkov. Slovenec do tujih nemških duhovni-

*) Lepo prosimo!

Vred!